

- votum, zegen
- psalm 91:1,2,8
- gebed
- Ef. 5:21-33 en 1 Kor. 7:1-11
- psalm 45:1,4,5
- Zondag 41 en 44
- gezing 1:9,12,13
- preek
- gezing 32:1,2,4
- apost. gel.bel.
- LB 114
- gebed
- collecte
- psalm 148:1,4,5
- zegen

gemeente van onze Here Jezus,

Een preek maken over het zevende (en 10^e) gebod vond ik niet makkelijk. In de eerste plaats was het niet makkelijk omdat er zo ontzettend veel onderwerpen zijn die met dit gebod te maken hebben: echtscheiding, hertrouwen na echtscheiding, homofilie, samenwonen, sex voor het huwelijk etc. Ik kan natuurlijk onmogelijk al deze onderwerpen in één preek aandacht geven.

Maar het was ook moeilijk om deze preek te maken omdat huwelijk en seksualiteit zulke gevoelige en persoonlijke onderwerpen zijn. We hebben allemaal ons eigen verhaal. Misschien heb je teleurstellingen meegemaakt op dit gebied, of zelfs iest heel traumatisch beleefd. Misschien heb je op dit moment problemen waar niemand van weet. Misschien heb je keuzes gemaakt of maak je op dit moment keuzes waar in de kerk weinig begrip voor wordt getoond en je voelt je gestigmatiseerd en onbegrepen. Misschien ben je nooit getrouwd geweest en heb je nog steeds heel veel moeite om dat te accepteren. We hebben allemaal ons eigen verhaal.

En toch, al deze gevoeligheden mogen geen belemmering zijn om eerlijk en zorgvuldig met elkaar naar de bijbel te luisteren. We zouden het zelfs om kunnen draaien: Júst omdat het in het zevende gebod om zo'n gevoelig en persoonlijk onderwerp gaat waar zoveel mee samenhangt is het belangrijk om te luisteren naar wat God ons hierover in de bijbel vertelt.

Zullen we dat dan maar gewoon gaan doen met elkaar: Luisteren naar wat God ons te vertellen heeft? We hebben twee gedeelten uit de brieven van Paulus gelezen die over het huwelijk gaan: Uit Efeze 5 en 1 Kor 7. Naar aanleiding van deze twee gedeelten wil ik vanmiddag aan drie onderwerpen aandacht besteden:

- het geheim van het huwelijk**
- de kwetsbaarheid van het huwelijk**
- de tijdelijkheid van het huwelijk**

het geheim van het huwelijk

Eerst dus over het geheim van het huwelijk. Dat het wonder tussen man en vrouw een geheim (of mysterie) is zijn de woorden van Paulus. Als Hij in Efeze 5 schrijft over huwelijk en seksualiteit schrijft hij: *Een man zal zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw en die twee zullen één lichaam zijn. Dit mysterie is groot – en ik betrek het op Christus en de kerk.* Opvallende taal. Paulus zegt hier dus: De totale levenseenheid van een man en vrouw die tot uitdrukking komt in de seksualiteit is een beeld van de verhouding tussen

Christus en de kerk. Dat is het geheim van het huwelijk. Dit is een nieuwtestamentische manier van zeggen van iets dat in het OT ook al op heel manieren onder woorden was gebracht. Heel vaak had God zijn verhouding met zijn volk Israël vergeleken met een huwelijk: Een verbond tussen twee partijen waarin sprake is van liefde en levenslange trouw. Als zijn volk andere goden achterna liep, dan noemde God dat overspel. Het volk Israël was getrouwd met God en was vertrouwd met deze vergelijking: het huwelijk als beeld van Gods liefde en trouw. Toen de Here Jezus op aarde kwam heeft Hij zich deze beeldspraak toegeëigend. Hij was de bruidegom en de kring van gelovigen die om Hem heen ontstond was de bruid. Je zou kunnen zeggen: het huwelijk tussen God en het volk Israël (uit het OT) komt tot vervulling in het huwelijk tussen Christus en de nieuwtestamentische kerk.

Dit is heel belangrijk om te weten. God heeft het huwelijk tussen man en vrouw ontworpen om iets te laten zien van wie Hij is en hoe we zijn relatie met ons moeten indenken. Het huwelijk is de plek bij uitstek waar zichtbaar kan worden wat we ons bij Gods liefde en trouw moeten voorstellen. Als ik het zo mag zeggen: Het huwelijk is bedoeld als visualisatie van Gods verbondstrouw.

Wat wordt er vervolgens 'gevisualiseerd' in het huwelijk?

Paulus werkt dit op de volgende manier uit:

*zoals Christus zich helemaal uit liefde opofferde voor zijn kerk, zo moet de man zich aan zijn vrouw geven in zelfopofferende liefde. Hij moet zich volledig geven zonder enige reserve en terughoudendheid.

*en voor de vrouw geldt: zoals de kerk zich volledig toewijdt aan Christus en alles van Hem verwacht, zo moet de vrouw zich volledig toewijden aan haar man en zelfs het gezag van haar man aanvaarden.

In de 21^e eeuw struikelen we allemaal over het woord gezag (of onderdanigheid). Maar voordat Paulus dit de vrouwen voorhoudt schrijft hij eerst: *aanvaardt elkaars gezag uit eerbied voor Christus* (wees elkaar onderdanig ..). Alsof Paulus alle misverstand wil voorkomen lijkt hij eerst dit te zeggen: elkáár onderdanig zijn, de minste willen zijn, elkaar willen dienen: dat is iets dat voor alle mensen geldt. Mannen én vrouwen. Maar tegelijk - binnen dit kader van wederzijdse dienstbaarheid - zijn mannen en vrouwen wel verschillend en beleven ze liefde op verschillende manieren. Vrouwen willen vooral beschermd en gekoesterd worden, mannen willen vooral in bescherming nemen als uiting van liefde. We moeten deze verschillen niet verabsoluteren, maar ik denk dat we dit allemaal wel herkennen. Zo heeft God ons als man en vrouw gemaakt. En daarom – omdat God man en vrouw op dit punt verschillend geschapen heeft - laat Paulus de mannen vooral naar Christus kijken: Zoals Christus de kerk in bescherming neemt en zelfs zijn leven heeft gegeven, zo moeten mannen voor hun vrouwen door het vuur gaan. En de vrouwen mogen zich aan hun mannen geven zoals de kerk zich aan Christus geeft, om zo veiligheid en geborgenheid te vinden. Dit heeft helemaal niks te maken met een achterhaalde visie op man en vrouw of traditionele rollenpatronen waar we vandaag niks meer mee zouden kunnen, dit is een diep geheim. Als je zo man en vrouw voor elkaar bent zul je gelukkig worden en weerspiegel je samen iets van het geheim van de liefde tussen God en zijn volk, Christus en de kerk. Daar is het huwelijk voor bedoeld.

Tegen deze achtergrond kunnen we ook begrijpen dat God wil dat je één bent in het geloof als je als christen je leven met iemand wilt delen. Dit diepste geheim van het huwelijk kun je niet delen met iemand die Christus niet kent. En afgezien daarvan: Als het goed is wil je je leven delen met iemand bij wie je past. Hoe kun je passen bij iemand die niet de God liefheeft die het doel van jouw leven is?

Het huwelijk is dus een geheim. En in dat verband wil ik nu een paar dingen over seksualiteit zeggen. De totale levenseenheid die een man en een vrouw mogen vormen komt

tot uitdrukking in de seksualiteit, lichamelijke eenwording. Sexualiteit kun je niet los zien van alles wat ik tot nu toe gezegd heb over het geheim van het huwelijk. Zowel in Efeze 5 als in 1 Kor. 7 schrijft Paulus op zo'n manier over seksualiteit dat duidelijk wordt dat het alleen maar binnen dit kader van een totale levensheid beleefd kan worden. Het hoort bij een levenseenheid waarin sprake is van levenslange trouw. Zo heeft God het bedoeld. Daar heeft God het voor ontworpen. Sexualiteit is het toppunt van éénwording van man en vrouw ... en daarmee is het dus ook het toppunt van de weerspiegeling van de eenheid tussen Christus en de kerk. In de geschiedenis van de kerk is nogal eens negatief over seksualiteit gesproken. Soms zelfs zó dat werd gezegd dat het een noodzakelijk kwaad is om kinderen te kunnen krijgen. Maar wat voor redenen mensen ook hebben gehad om dit soort dingen te zeggen, de bijbel geeft geen enkele aanleiding om negatief over seksualiteit te praten. Integendeel: op allerlei plaatsen wordt er in lyrische bewoordingen over geschreven. En als we zien waar God het voor ontworpen heeft begrijpen we dat ook. Sexualiteit verwijst naar het geheim van de eenheid tussen Christus en de kerk.

Snap je nu waarom het zo schadelijk is om onbeschermd met seksualiteit om te gaan? Als je denkt het los te kunnen maken van het huwelijk overtreedt je niet een 'regeltje', het is veel ingrijpender.

1-in de eerste plaats beschadig je daarmee het beeld van Christus en de kerk – wat God heeft bedoeld om iets van dit geheim te laten zien, daar zeg jij van: ik kan het ook wel ergens anders voor gebruiken. Dat is een belediging voor God.

2-in de tweede plaats beschadig je ook een ander: je bent er nog niet aan toe om een ander levenslange trouw te beloven, je kunt en wilt nog geen totale levenseenheid vormen, maar je wilt wél een totale lichamelijke eenwording. Ten diepste is dat egoïstisch en op jezelf gericht. God heeft seksualiteit ontworpen om tegen een ander te zeggen: 'Ik geef me volledig en voor altijd aan jou.' Maar hoe kun je dit met je lichaam zeggen terwijl je het niet met de rest van je leven zegt? Je wil de ander volledig hebben, maar alleen voor dat moment. Sexualiteit die niet is ingekaderd door een belofte van levenslange trouw heeft ten diepste niks met liefde te maken. Als het erop aankomt is het een op jezelf gerichte bevrediging van behoeftes.

3-in de derde plaats, door sex los te maken van levenslange trouw beschadig je ook jezelf. Door lichamen één te worden stel je jezelf heel erg kwetsbaar op. Je raakt voor je leven aan iemand anders verbonden. Maar wat als zo'n relatie toch weer beëindigd wordt? Er is dan iets onherstelbaar beschadigd. Een deel van jou ligt bij een ander met wie je niks meer te maken hebt. Dat is heel ingrijpend.

Daarom, wacht met seksualiteit tot je getrouwd bent. Dan pas is het écht veilig. Ga daar niet mee lopen knoeien. Probeer niet slimmer te zijn dan God. Respecteer zijn ontwerp: het diepe geheim van eenwording tussen man en vrouw als spiegel van Gods levenslange liefde en trouw.

De kwetsbaarheid van het huwelijk

Tot zover over het geheim van het huwelijk. Ik wil nu ingaan op de kwetsbaarheid van het huwelijk. Iets dat verschrikkelijk kostbaar is wordt daarmee automatisch ook verschrikkelijk kwetsbaar.

Als gevolg van de zonde zal geen enkel huwelijk op een volmaakte manier Gods liefde en trouw kunnen weerspiegelen. En dit had God ook al voorzien. Vlak na de zondeval zei Hij dit tegen de vrouw:

je zult je man begeren en hij zal over je heersen (Genesis 3:16)

Het woord dat hier met 'begeren' is vertaald is een heel negatief woord. Het betekent zoiets als 'op een negatieve manier iemand beheersen'. Het tegenovergestelde van liefdevolle overgave. En het 'heersen' van de man zoals God het hier noemt is ook negatief. Heerszuchtig

en dominant optreden, het tegenovergestelde van zelfopofferende liefde in de voetsporen van Jezus.

Ten gevolge van de zonde zijn wij mensen dus ook in het huwelijk niet meer in staat om volmaakt lief te hebben. We zijn allemaal – tot in het huwelijk toe – geneigd tot egoïsme. We hebben een diepe neiging om zelfs onze man of vrouw te beheersen en voor onszelf te gebruiken ipv hem of haar gelukkig te maken. Iedereen die getrouwd is zal op dit punt strijd ervaren. Wie nog nooit conflicten of teleurstelling in zn huwelijk heeft ontmoet mag zich na de dienst bij mij melden.

Er is dus in onszelf iets dat het huwelijk kwetsbaar maakt: onze eigen zondigheid. Maar er is ook iets dat van buiten ons komt waar het huwelijk kwetsbaar van wordt: de verleidingen van de satan. In 1 Kor 7 schrijft Paulus over de satan die ons probeert te verleiden vanwege ons gebrek aan zelfbeheersing. In die opmerking worden eigenlijk beide problemen verwoord: aan de ene kant het probleem dat in onszelf zit: de zonde, ons gebrek aan zelfbeheersing; daarnaast is er dus ook de verleiding van satan die daar bij aan probeert te haken.

Het huwelijk is bij uitstek het terrein van het leven dat bedoeld is om iets van Gods liefde en trouw te weerspiegelen, reken maar dat daarom de satan er alles aan doet om juist hier schade aan te richten en verleidingen op ons af te vuren.

Wat dat betreft lijkt hij in de 21^e eeuw al zn pijlen uit zijn koker te halen. Sexuele verleidingen zijn van alle tijden; maar nog nooit werden verleidingen ons op zo'n manier opgedrongen als dat vandaag gebeurt. Je kunt - als je alleen thuis bent - een escortburo bellen die een vrouw bij je langs komt brengen op het moment dat jij daar zin in hebt. Je kunt via het internet eindeloos erotische afbeeldingen bekijken, zonder dat iemand het ziet. Je kunt bij elk benzinstation pornografische tijdschriften kopen, je kunt bij elke videotheek pornofilms huren. Nogmaals: sexuele verleidingen zijn val alle tijden, maar sinds de zgn. sexuele revolutie halverwege de 20^e eeuw is satan een geweldig offensief begonnen. En de verwoestende sporen zijn overal zichtbaar. Weet je wat het met een vrouw doet als ze ontdekt dat haar man naar internetporno kijkt? Het is verwoestend voor je huwelijk.

Hoe kunnen we als man en vrouw standhouden in een wereld waarin satan er alles aan doet om ons huwelijk te beschadigen?

1-het eerste wat ik wil noemen is dit: ga telkens weer terug naar het geheim van het huwelijk, het voorbeeld van Christus en zijn kerk. Laat je in je huwelijk inspireren door de liefde van Christus. Laat Hem de Heer van je leven zijn en geef op die manier zijn Geest de ruimte om jouw liefde steeds meer op zijn liefde te laten lijken. Je bent niet alleen in de strijd tegen egoïsme en verleidingen. Richt je je leven op Christus, dan komt zijn Geest jou te hulp in de strijd.

2-het tweede is dit: houd verleidingen zo ver mogelijk bij je vandaan. De Here Jezus zei ooit: als je rechterhand je tot zonde verleid, hak hem af en werp hem weg. Met andere woorden: breek met elke vorm van verleiding. Lees geen boeken die zondige fantasieën stimuleren. Bekijk geen films die hetzelfde effect hebben.

Als het gaat om de kwetsbaarheid van het huwelijk is er nog één punt dat ik wil noemen: het verschil tussen trouwen en samenwonen. Omdat het wonder tussen man en vrouw zo kostbaar en tegelijk zo kwetsbaar is heeft zowel God als degene met wie we ons leven willen delen er recht op dat wij ons maximaal vastleggen en onze zelfstandigheid opgeven. Dit doe je in het huwelijk door een verbond met elkaar te sluiten, zoals God een verbond met ons heeft gesloten. Je spreekt een publieke belofte uit voor Gods aangezicht in de aanwezigheid van getuigen. Daarnaast vraag je samen met de gemeente een zegen over de levenslange verbintenis die wordt aangegaan. Aan die belofte kun je jezelf herinneren in moeilijke tijden en anderen kunnen jouw er ook op aanspreken. Op die manier geef je de ander maximale

zekerheid. Als je denkt dat je het afleggen van een belofte en het vragen van Gods zegen niet nodig hebt doe je elkaar geen recht en onderschat je macht van het kwaad.

De tijdelijkheid van het huwelijk

We staan nu tenslotte nog kort stil bij de tijdelijkheid van het huwelijk. Het huwelijk is heel kostbaar en is de verbeelding van een diep geheim, maar het is wel iets dat alleen maar bij dit leven hoort. Als ik mijn bijbel goed begrijp lees ik dat er straks – in de hemel en op de nieuwe aarde – geen huwelijk meer zal zijn zoals we het nu kennen. Geen exclusieve één op één verhoudingen in het eeuwige leven. Misschien hebben we dan wel allemaal één volmaakt huwelijk met elkaar, wie zal het zeggen. De bijbel zegt daar weinig tot niets over. Maar duidelijk is wel dat het huwelijk alleen bij dit leven hoort. Uiteindelijk zijn we als mens bestemd om diepe vreugde en vervulling niet in een medemens maar in God te vinden. Ik denk dat Paulus dit op het oog heeft als hij zo relativerend over het huwelijk schrijft. Hij was ongetrouwd maar schrijft daarover: *ik zou liever zien dat alle mensen waren zoals ik*. Paulus zag zijn ongetrouwd zijn niet als een opgave maar als een gave. Hij vond diepe vreugde en vervulling in God. Hij kon zich volledig richten op het leven met God en had daar meer ruimte voor dan mensen die getrouwd zijn en veel moeten investeren in hun huwelijksrelatie. Gelukkig hebben we ook Paulus' brief aan de Efeziërs waarin hij positiever schrijft over het huwelijk, anders zou ik het moeilijk vinden om zijn standpunt over het huwelijk over te nemen. Maar als we beide brieven naast elkaar leggen ontstaat een heel evenwichtig beeld. Aan de ene kant is het huwelijk een geweldige plek waarin iets zichtbaar wordt van het geheim van Gods liefde en trouw, aan de andere kant is het huwelijk tijdelijk en zijn we er voor bestemd om uiteindelijk onze diepste vervulling niet in een huwelijkspartner maar in God te vinden.

Ik richt me nu even op de mensen die niet of niet meer getrouwd zijn. Misschien heb je het al lang geaccepteerd dat je zoals het heet 'alleen bent', misschien nog niet. Je mag zeker verlangen naar en bidden om een man of vrouw om het leven mee te delen. Dat is een heel natuurlijk verlangen. Maar als dit niet Gods weg is die Hij met jouw leven wil gaan, dan hoop ik dat je zo mag groeien in je relatie met God dat je op een gegeven moment met Paulus kunt zeggen: *ik wou dat alle mensen waren zoals ik*. Zo blijf je getrouwde broeders en zusters eraan herinneren dat het huwelijk tijdelijk is en dat we samen toeleven naar het moment waarop God – zoals het ergens in de bijbel staat - alles in allen zal zijn.

amen